

І сучасні
нагайть, і
свого не
чурайтесь...
Т. ШВІТЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 227-4125
УНСоюз: (201) 451-2200
в Нью-Йорку: (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI Ч. 149. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК ЧЕТВЕР, 22-го СЕРПНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, AUGUST 22, 1974 No. 149. VOL. LXXXI.

Пластуни-сеньйори відбули Велику Раду

Дет Четтем, Н. П. (амм).
— В неділю 18 серпня 1974 р. тут на пластовій оселі "Вовча Тропа" Улад Пластунів - Сеньйорів закінчили свою Велику (світову) Раду. Пл. сен. Андрій Харак (Торонто, Канада), який проводив наради, подякував управі Оселі за гостинність та, замикаючи УПС Великої Ради, ствердив, що намічену програму виконали у цілості, за винятком вечірньої ватри, якій перешкодив зливний дощ.

Головними темами програми були: 1) ретроспективний звіт уступаючого голови Уладу пл. сен. Цегельського з Філадельфії; 2) павільон на тему сеньйорської проблематики; 3) слово Начального Пластуну Юрія Старосільського та намічений план праці новообраного голови Головної Булави Уладу, Теодозія Самотулки.

В павільон брали участь Микола Грушків, Ольга Кузьмів, Атанас Мілянчик, Дмитро Попадинець, Теодозій Самотулка. Всі вони, крім Ольги Кузьмів, були учасниками Табору Сеньйорської Проблематики (10-17 серпня 1974 р.). Темою павільону був план праці сеньйорів, як членів УПС Головної Уладу.

Начальний Пластун підкреслив вагу татлості в Пласті, старші молодшим передають досвід. Це незначно передавання, як це в спорті діється, штафети, де два покоління біжать побіч себе.

Склад нової Головної Булави — УПС такий: Теодозій Самотулка — голова Булави, а члени: Михайло Демчишин, Микола Корольчик, Андрій Лемішка і Павліна Скремета — всі з околиці Філадельфії.

Делегатів було 84 зі ЗСА і Канади із 127 голосами, в цьому 6 голосів, переданих з Австралії. Заступлені були всі Курені (20), крім Закарпатців. Було 6 самітників.

При відкритті (в суботу 17. 8. р. год. 10-та) були Начальний Пластун Юрій Старосільський, голова Головної Ради Яро Гладкий і голова Головної Пластової Булави Роман Рогожа. Вони всі брали живу участь у нарадах.

Під час Великої Ради діяла цікава образотворча виставка пл. сен. Маріяна Ворачка з Боффало. Учасники мали теж змогу познайомитися з частиною його добре впорядкованого пластового архіву.

КРАТНА І НАРІД З НОВИМИ НАДІЯМИ ПРИЙНЯЛИ НАЙМЕНУВАННЯ РОКЕФЕЛЛЕРА НА ВІЦЕПРЕЗИДЕНТА

Вашингтон. — Велика більшість республіканських і демократичних законодавців виявили задоволення із найменування колишнього нью-йоркського губернатора Нелсона Рокфеллера на пост віцепрезидента ЗСА та заявили, що сподіваються шкорого затвердження його обома Палатами Конгресу. Спікер Палати Репрезентантів Карл Альберт, лідер Демократичної більшості в Сенаті Майк Менсфілд, лідер Республіканської меншості в Сенаті Гю Скотт, демократичний сенатор Едвард Кеннеді з Массачусетс, республіканський сенатор Чарльс Персі з Ілліной, республіканський сенатор Джон Тонер з Техасу та багато інших чільних законодавців, заявили, що Н. Рокфеллер має всі кваліфікації бути дуже добрим віцепрезидентом. Багато чільних членів Республіканської партії твердили, що номінація Рокфеллера об'єднає кожну партію та поліпшить її вплив на виборах 1976 року, бо консервативний президент Джералд Форд, який походить із Середнього Сходу, матиме за "партнера" поміркованого ліберала Нелсона Рокфеллера, який є досить популярним в східних стейтах. Коментатори думають, що президент Форд брав цей факт під увагу, коли вибирав Рокфеллера на свого віцепрезидента. Хоча президент Форд ще офіційно не заявив, що кандидатом на пост віцепрезидента на повну каденцію, то Н. Рокфеллер у виступі, 20-го серпня, сказав кореспондентам, що переконаний, що президент Форд старатиметься здобути номінацію Республіканської

партії та що він, тобто Рокфеллер, підтримає старання Президента. Про свою кандидатуру на пост віцепрезидента в 1976-му році Рокфеллер відмовився говорити, але коментатори думають, що він таки буде кандидатом.

Номінація Рокфеллера на пост віцепрезидента ЗСА викликала позитивну реакцію також і поза Конгресом. Наприклад, ситуація на нью-йоркській біржі зразу покращалася. Як відомо, протягом останніх кількох тижнів вартість цінних паперів була дуже обнижчалася, особливо в час коли мало остаточно рішення питань "імпічменту" тодішнього президента Річарда Ніксона.

Але деякі республіканські демократичні члени Конгресу виявили незадоволення із номінацією Рокфеллера, хоча вони становлять досить маленьку групу. Наприклад, консервативний республіканський сенатор Беррі Голдвотер з Арізоні заявив, що не думає, що номінація Рокфеллера допоможе об'єднати Республіканську партію, бо Рокфеллер, на думку В. Голдвотера, не популярний між рядовими членами партії. Голдвотер сказав, що хоча тепер він в Сенаті буде голосувати за затвердження Рокфеллера на пост віцепрезидента, то думає, що в 1976-му році Республіканська партія повинна підшукати іншого кандидата на цей пост. Думують, що таке негативне ставлення Голдвотера до Рокфеллера спричинило не тільки ідеологічні різниці, а також тим, що в 1964-му році Рокфеллер досить гостро виступав проти кандидатури Голдвотера на пост президента.

Палата Репрезентантів проголосувала 11 бильйонів на допомогу транспорції

Вашингтон. — У вівторок, 20-го серпня, Палата Репрезентантів проголосувала призначити 11 бильйонів доларів на допомогу стейтовим і міським засобам масової транспорції. Коментатори вважають це важливою перемогою для президента Форда, який кілька разів закликав Конгрес призначити тільки 11 бильйонів на цю ціль, замість запропонованих першій 20 бильйонів. Президент Форд твердив, що призначення 20 бильй. спричинило б ще більшу інфляцію. Натомість ряд посади-

ків великих міст заявили, що таке зменшення федеральної допомоги спричинить високі підвищення у коштах проїзду засобами масової транспорції. Сенат ще не схвалив, ані навіть ще не розглядав законопроект про федеральну допомогу засобам масової транспорції, але одна із сенатських комісій вже вичотвила такий законопроект. Якщо будуть розбіжності між версіями Палати Репрезентантів і Сенату, то обидва законопроекти підуть до спільної комісії Конгресу для пологдження цих розбіжностей.

ГАСЛО УНС: „ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ“ НА ПРАКТИЦІ НА СОЮЗІВЦІ

Затрунені на Союзівці в цьогорічному сезоні студенти. У першому ряді сидять (зліва): асистент управителя Іван Копур, бюрова урядничка Маріяна Ганкевич, працівники: Олена Ганушевська (Нью Провіденс, Р. А.), Оксана Тромса (Тамбелл, Конн.), Маріяна Галайліда (Трентон, Н. Дж.), Ляла Войтович (Сиракузи, Н. Й.), Марта Вородайко (Клівленд, Огайо), Христя Підгородська (Нью Йорк), Люба Натірна (Нью Йорк), Ліда Домбровська (Нью Йорк), Гена Форманюк (Нью Йорк), Оксана Ворбич (Воллінгтон, Н. Дж.); конференсь на імпрезах Ана Дидик (Фінікс, Арізона), управитель Володимир Квас. У другому ряді (зліва): Міра Одежницька (Філадельфія), Христя Хижка (Мт. Кармель, Конн.), Христя Ганкевич (Кергонксон, Н. Й.), Ана Жеребняк (Акрон, Огайо), Ліда Лодницька (Нью Гейвен, Конн.), Леся Шумейко (Фармінгдейл, Н. Й.), Леся Татомір (Лейнгтаун, Пенн.), Христя Митрофанюк (Кергонксон, Н. Й.), Ольга Длабога (Нью

Уряд ЗСА продовжує заходи щодо обмеження стратегічної атомової зброї

Вашингтон. — Державний секретар Генрі Кіссінджер поінформував, що уряд ЗСА під проводом президента Форда рішення зматися за обмеження атомної стратегічної зброї, заступаючи погляд, що тільки у висліді такого обмеження можна буде забезпечити мир між над-потугами — СССР і ЗСА. Одним з перших актів Джералда Форда як нового президента ЗСА було звернення до керівників СССР спільно з ЗСА „скріптити зусилля, щоб шляхом переговорів досягнути ефективного і справедливого обмеження стратегічної зброї“, — заявив Генрі Кіссінджер у своїй промові на конференції Американського Леґіону в Маямі Біч 20 серпня. Коли йдеться про політику ЗСА щодо СССР на майбутнє, то, як сказав Г. Кіссінджер, „Президент зажадав від мене підкреслити, що на його думку вибір є виразний. Ми будемо втримувати атомний баланс односторонніми акціями, якщо це муситимемо робити, а також з допомогою переговорів, якщо це буде взагалі можливим“. Г. Кіссінджер

підкреслив, що передумовою ефективності американської дипломатії в час кризи є американська воєнна могутність. „Ми зробили поступ на шляху до миру в останніх роках тому, заявив він, — що ми виявилися гнучкі і також тому, що ми були рішучі. Нам не вільно забувати ніколи, що примирливість є чеснотою тільки тих, які мають можливість вибору. Сильна оборона є найсуттєвішим забором перед агресією“. У своїй промові Г. Кіссінджер звернув також увагу на це, що ЗСА не мають в плані бути „світовим жандармом“ і у критичних ситуаціях, як останньо на Кипрі, не плянують відразу інтервенювати збройно, але є завжди готові використати свій вплив і свої можливості для збереження миру і для замирення.

Г. Кіссінджер заторкнув також деякі специфічні проблеми американської зовнішньої політики. Він висловив невдоволення тим, що Палата громад обкріла високу економічної і воєсної допомоги для Південного В'єтнаму.

В Москві показують американський поліційний в'язь

Москва. — Не зважаючи на протести американських політичних чинників, а зокрема сенатора Генрі Джексона, окремі європейські фірми вислали на міжнародну виставку в Москві американський поліційний в'язь, що його виробляють дві американські компанії. Цей в'язь демонструє в Москві також компанія „Кримінал Рісчур Продуктс“ з Конногеноу в Пенсильнії, представник якої навіть заявив, що експонований американський поліційний в'язь знаходиться „велике зацікавлення“ серед глядачів, зокрема серед працівників совєтської поліції і КГБ. Вільше того, він повідомив також, що КГБ закупило „увесь комплект“ мобільної лабораторії разом з в'язем, яким американ-

ська поліція користується при слідстві для виявлення ідентичності проступників. За цю лабораторію разом з автомобілем КГБ заплатило 28,800 доларів. Члени КГБ є найзавзятішими збирачами всяких документів, що стосуються американського поліційного в'язя. Експонус в'язя також компанія „Інфінетікс“ з Вільмінгтона, Делавар, яка спеціалізується у матчіяччій викривальних приладах.

Як відомо, сенатор Генрі Джексон запереставував проти висилки на виставку в Москві найновішого американського поліційного в'язя, мотивуючи це тим, що КГБ використовуватиме цей в'язь у боротьбі з дисидентами і противниками совєтського режиму.

Польський уряд передав Західній Німеччині списки 2,000 „воєнних злочинців“

Варшава. — Совєтське агентство ТАСС інформувє 1 серпня про те, що „органам справедливості Федеральної Республіки Німеччини передані з Польщі 2 тисячі справ нацистських воєнних злочинців. Вони довершили злочини на польській території у концтаборах Освенцім, Майданек і інших. Ці злочинці до сих пір на-ходяться на волі в Західній Німеччині. Преса ФРН підкреслює, що органи західнонімечького судочинства проволікають з переведенням судових процесів проти нацистських злочинців“.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ПОІНФОРМОВАНИЙ ПРО ДОЛЮ МОРОЗА ТА АКЦІЮ НА ЙОГО ОБОРОНУ

А.В. Богдан Антонович (зліва) з тодішнім віцепрезидентом Джералдом Фордом під час зустрічі в Чикаго.

Чикаго. — Президент Джералд Форд, який 12-го серпня ц.р. перейняв цей найвищий уряд країни після уступлення президента Ніксона, на коротко перед шкєю історичною подією був особисто поінформований про долю Валентина Мороза та акцію його оборони. Для кращого познайомлення із справою, д-р Антонович вручив теперішньому президентові Фордові спеціальне видання „Свободи“ і англомовного „Українського Тиждення“ з 22-го червня, присвячені справі Мороза та його оборони, прохаючи теперішнього президента ЗСА його допомоги. Президент Форд із нахилом зацікавленням познайомився із справою та прирік мати її на увазі, прохаючи одночасно про вислання йому додаткових матеріалів. Можна здогадуватися, що познайомившись уже раніше із справою Мороза, президент Форд інтересується нею і сьогодні, зокрема у зв'язку із продовжуваням у столиці голодовним страйком студентів на оборону Мороза.

Президент Джералд Форд, який 12-го серпня ц.р. перейняв цей найвищий уряд країни після уступлення президента Ніксона, на коротко перед шкєю історичною подією був особисто поінформований про долю Валентина Мороза та акцію його оборони. Для кращого познайомлення із справою, д-р Антонович вручив теперішньому президентові Фордові спеціальне видання „Свободи“ і англомовного „Українського Тиждення“ з 22-го червня, присвячені справі Мороза та його оборони, прохаючи теперішнього президента ЗСА його допомоги. Президент Форд із нахилом зацікавленням познайомився із справою та прирік мати її на увазі, прохаючи одночасно про вислання йому додаткових матеріалів. Можна здогадуватися, що познайомившись уже раніше із справою Мороза, президент Форд інтересується нею і сьогодні, зокрема у зв'язку із продовжуваням у столиці голодовним страйком студентів на оборону Мороза.

П'ЯТЬ НОВИХ СТУДЕНТІВ ПРОДОВЖУЮТЬ У ВАШИНГТОНІ ГОЛОДІВКУ В ОБОРОНІ В. МОРОЗА

Керівники делегації Комітету на оборону В. Мороза у совєтській амбасаді у Вашингтоні. Зліва: Євген Іванів, Андрій Чорнодольський, Маруся Заричка, Андрій Міхняк. Амбасадор Добринін відмовився прийняти делегацію.

Вашингтон. — Останній з п'ятиох українських студентів, що 31-го липня почали тут голодовку солідарності з Валентином Морозом, був змушений покинути її на ви-могу лікарів. Їх місяця біля со-вєтського посольства негайно перебрало п'ять інших студентів з різних американських міст.

Цим останнім був 23-літній Андрій Міхняк з Клівленду. В неділю, дев'ятнадцятого дня голодового страйку, доктор Татьяна Антонович наказала йому, як і його колегам раніше, припинити голодовку. Вашингтонський Орест Петренко був усунений із страйку в суботу на 18-му дні, а в половині минулого тижня Адріана Мушинська з Детройту і Єлисавета Ясевич з Клівленду припинили голодовку на 15-му і 16-му дні. Наймолодший учасник, 17-літній Юрій Дейчаківський, з наказу д-ра Андрія Лемішки з Балтимору покинув голодовку після шостого дня.

Покладаючи голодовку, Андрій Міхняк висловив жаль, але водночас відданість, до-

мету голодовки таки буде досягнуто. „Мені сумно залишати голодовку перед тим, як ми мали змогу зустрітися у справі Мороза з президентом Фордом“, сказав він, „але я певний, що інші будуть продовжувати „наші зусилля“.“

Ці „інші“ в неділю зайняли свої місця на перехресті 16-ої вулиці і вулиці „К“. Ними є як уже коротко інформовано — Ориса Карцюк, 19-літня студентка із Сейнт Пол, 21-літня Олена Курилас з Вашингтону, 21-літня Ляріса Саламаха з Балтимору і два 17-літні юнаки з Клівленду — Богдан Капітанець і Степан Ляшотик.

Комітет Оборони Валентина Мороза, який влаштує цю голодовку і веде справу на захист Мороза в Конгресі і з представниками преси, останніми днями розпочав організувати в багатьох американських містах кампанію надсилання телеграм у цій справі до конгресменів, сенаторів і президента Форда. Представник Комітету сказав (Закінчення на стор. 3-й)

На черзі цукрові буряки

В неділю, 25-го серпня 1974 року —
БОГОСЛУЖЕННЯ — год. 10-та
ФІНАЛНІ, ОФІЦІЙНЕ ЗАКРИТТЯ
 Провід змагань — УСЦАЖ

Вступ на Осело — 1.00 дол.
 від особ.

